

Sygn. akt VI U 1731/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 października 2014 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Ewa Milczarek

Protokolant – sekr. sądowy Sylwia Sawicka

po rozpoznaniu w dniu 28 października 2014 r. w Bydgoszczy

na rozprawie

odwołania: D. G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 28 maja 2014 r., znak: (...)

w sprawie: D. G.

przeciwko: Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o emeryturę

- 1) zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu D. G. prawo do emerytury od dnia (...)r.,
- 2) stwierdza, że organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Na oryginale właściwy podpis.

UZASADNIENIE

Zaskarżoną decyzją Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. odmówił powodowi D. G. prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z FUS z uwagi na to, że powód nie wykazał wymaganych 15 lat pracy w szczególnych warunkach. ZUS nie uznał powodowi okresu pracy w szczególnych warunkach w (...) Usługowej Spółdzielni Pracy w T. od 26.07.1978 r. do 30.09.1997 r z uwagi na braki w świadectwie pracy w szczególnych warunkach.

W odwołaniu od tej decyzji powód wniósł o jej zmianę i przyznanie emerytury wnosząc o przesłuchanie świadków swojej pracy w szczególnych warunkach w spornym okresie.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany wniósł o jej oddalenie, podtrzymując argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji i wskazał dodatkowo, że w świadectwie pracy wskazano stanowisko powoda jako spawacza – ślusarza.

Sąd Okręgowy ustalił co następuje:

Powód D. G., urodzony (...), uprawnienia spawacza zdobył w trakcie pracy w stoczni w latach 1973-1975. Zatrudnił się 26.07.1978 r. w (...) Usługowej Spółdzielni Pracy w T. jako spawacz i wykonywał w spornym okresie t.j. do 30.09.1995 r. wyłącznie pracę spawacza. Spawał piece, bojler i grzejniki elektrycznie i gazowo. Była to jego stała praca w pełnym wymiarze czasu pracy. Ubezpieczony nie wykonywał w trakcie zatrudnienia w tej Spółdzielni pracy ślusarza, mimo, że w jego dokumentach osobowych wskazano kilkakrotnie takie stanowisko. Sporadycznie się zdarzało, że ubezpieczony naprawiał jakiś zepsuty zamek. Ubezpieczony korzystał z urlopów bezpłatnych w okresach wskazanych w świadectwie pracy- od 21.06.1989 r. do 31.12.1989 r. i od 1.01.1990 r. do 31.12.1990 r. Razem z powodem pracowali świadkowie I. F., jako księgowa, majster a następnie kadrowa, H. L., jako spawacz (w którego angażach również wskazywano stanowisko spawacz-ślusarz) i J. P. jako spawacz.

dowód: umowa o pracę, świadectwo pracy i pozostałe dokumenty w aktach osobowych, zeznania świadków I. F., H. L. i J. P., zeznania powoda – e-protokół k. 29

W świadectwie pracy powoda zawarto informację, że w okresie zatrudnienia powód wykonywał obowiązki ślusarza-spawacza. Powodowi wystawiono też 13.05.1997 r. świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach, w którym stwierdzono, że powód w spornym okresie wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracę spawacza wymienioną w wykazie A dział XIV poz. 12 stanowiącym załącznik do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

dowód: świadectwo pracy, świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach w aktach osobowych powoda.

Powód złożył wniosek o przyznanie emerytury dnia (...).

dowód: wniosek w aktach rentowych powoda.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów w aktach osobowych i rentowych powoda, których prawdziwości strony nie kwestionowały oraz zeznań świadków I. F., H. L., i J. P. oraz powoda. Sąd dał wiarę zeznaniom świadków co do faktu, że powód w okresie zatrudnienia w (...) Usługowej Spółdzielni Pracy w T. od 26.07.1978 r. do 30.09.1997 pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy co najmniej 8 godzin dziennie jako spawacz, mimo, że w świadectwie pracy stanowisko powoda określono – jako spawacz-ślusarz. Zeznania świadków w tym zakresie były zgodne i uzupełniały się wzajemnie. Oparte zostały o bezpośrednią obserwację pracy powoda z którym współpracowali świadkowie. Zeznania świadków były zgodne z zeznaniami powoda i dlatego jego zeznaniom Sąd również dał wiarę. Zdaniem Sądu Okręgowego fakt zamieszczenia w dokumentach powoda i świadectwie pracy informacji, że zajmował on stanowisko ślusarza było spowodowane faktem iż okazjonalnie wykonywał on dodatkowo czynności ślusarza i przyjętą u pracodawcy, wadliwą, praktyką określania stanowiska pracy. Praktyka powyższa dotyczyła nie tylko powoda ale również i innych pracowników – np. świadka H. L. .

Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika więc, w ocenie Sądu Okręgowego, w sposób nie budzący wątpliwości, że powód w spornym okresie w (...) Usługowej Spółdzielni Pracy w T. od 26.07.1978 r. do 30.09.1997 wykonywał prace spawalnicze wymienione w wykazie A stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8.02.1983r. w sprawie w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w dziale XIV punkcie 12, który jako prace w szczególnych warunkach wymienia prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym, atomowowodorowym.

Sąd dokonał następnie oceny ustalonego stanu faktycznego w kontekście przepisów art.184 i 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Zgodnie z treścią art. 184. ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32-34, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego.(art. 184 ust. 2)

Zgodnie z treścią art.32 ust. 1 cytowanej wyżej ustawy -ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1 (65 lat dla mężczyzn, 60 lat dla kobiet.) W myśl ustępu 2 art.32 cytowanej ustawy dla celów ustalenia uprawnień, o których mowa w ustępie 1, za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia. Przepisy rozporządzenia wykonawczego Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r, które nadal zachowały swoją moc na warunkach określonych w art. 32 ust. 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, mają zastosowanie do wszystkich pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Zgodnie z § 2 tego rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku, a okresy te stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy. Niemniej jednak należy wskazać, iż w przypadku, gdy zainteresowany wykaże, że nie może przedstawić zaświadczeń potwierdzających okresy wykonywania pracy w szczególnych warunkach z przyczyn od siebie niezależnych, art. 472 i 473 k.p.c. umożliwiają ustalenie tych okoliczności w drodze postępowania odwoławczego przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych. Zgodnie z powołanymi przepisami w postępowaniu w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych każdy fakt mający wpływ na prawo do świadczenia lub jego wysokość może być dowodzony wszelkimi środkami, które sąd uzna za pożądane, a ich dopuszczenie za celowe. Zaliczenie nieudokumentowanych, spornych okresów pracy w szczególnych warunkach do stażu pracy uprawniającego do wcześniejszej emerytury wymaga dowodów niebudzących wątpliwości, spójnych i precyzyjnych. Nie ulega wątpliwości, że w postępowaniu o świadczenie emerytalno-rentowe dopuszczalne jest – jak wyjaśnił Sąd Najwyższy w uchwale z 27 maja 1985 r. (III UZP 5/85, LEX nr14635) – przeprowadzenie przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych dowodu z zeznań świadków na okoliczność zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, jeżeli zainteresowany wykaże, że nie może przedstawić zaświadczenia zakładu pracy z powodu jego likwidacji lub zniszczenia dokumentów dotyczących zatrudnienia.

Okres pracy w warunkach szczególnych można również ustalić w postępowaniu sądowym na podstawie akt osobowych pracownika.

W myśl § 4 ust.1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn, ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Skoro materiał dowodowy zgromadzony zgodnie z wnioskami stron niezbitnie wykazał, że powód w spornym okresie, którego pozwany nie uznał za pracę w szczególnych warunkach faktycznie wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu

pracy, prace spawalnicze wymienione w punkcie 12 działu XIV wykazu A stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z 27.02.1983r. , to uznać należało, że okresy te winny zostać zaliczone jako okresy pracy w szczególnych warunkach o którym mowa w art. 32 i 184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Okresy te, przekraczają w sumie wyznaczony niezbędny limit 15 lat pracy w szczególnych warunkach i upłynęły do dnia 31.12.1998r., co oznacza, że powód spełnił warunek posiadania stażu w szczególnych warunkach, wymagany przepisem art. 184 cyt ustawy.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał powodowi, który wiek 60 lat ukończył(...)r. prawo do emerytury właśnie od tego dnia (art.100 ustawy o emeryturach i rentach z FUS).

W punkcie 2 wyroku Sąd orzekł o braku odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji na podstawie art. 118 ust.1a ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z FUS z uwagi na to, że świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach było niepełne i występowały w nim niejasności a ponadto w świadectwie pracy powoda wskazano, że zajmował on stanowisko ślusarza-spawacza, co wymagało wyjaśnienia w toku postępowania przed Sądem.

SSO Ewa Milczarek